

Kurzus kódja(i): FLMD-332.04

Kurzus címe: **Kutatósze­minárium: Adaptációs hagyomány a magyar filmben 1931-1944**

Tanár neve: Lakatos Gabriella

Kurzus időpontja, helye: Csütörtök 12 30-14 00 -137, a félév második felében kéthetenként

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: A kurzus az ELTE Filmtudomány Tanszéken folyó OTKA kutatáshoz kapcsolódva foglalkozik az 1931 és 1944 között készült magyar filmek adaptációs hagyományával. A félév első harmadában áttekintjük a korszakkal kapcsolatos legfontosabb filmtörténeti tudnivalókat (gyártástörténet, cenzúratörténet, műfaji trendek), hogy megfelelő filmtörténeti tudás birtokában szűkíthessük a vizsgálati korpuszt a korszak adaptációs hagyományára. Ezt követően a hallgatók a korszakban készült játékfilmek forrásműveivel kapcsolatos önálló, személyre szabott, egyéni feladatot vállalnak, melyet a félév végére teljesítenek.

Kurzus teljesítésének követelményei: Személyre szabott, önálló forráskutatási feladatok elvégzése. Háromnál több hiányzás esetén a kurzus nem teljesíthető.

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek A kurzus bevezeti a hallgatókat a filmtudományi kutatások módszertanába, megmutatja, hogyan kell egy bizonyos kutatási kérdéshez forrásanyagokat keresni és feldolgozni. Bemutatja az 1945 előtti magyar hangosfilmtörténet kutatásával kapcsolatos egyes problémákat. A kurzus háttérül szolgáló anyagok áttekintést adnak a kor filmipari háttéréről és kulturális közegéről, és segítenek elhelyezni a kor filmjeit nemzetközi kontextusban, valamint a magyar filmtörténet egészének kontextusában.

Kötelező filmek:

1. Székely István: *Hyppolit, a lakáj* (1931)
2. Gaál Béla: *Meseautó* (1934)
3. Kalmár László: *Halálos tavasz* (1939)
4. Martonffy Emil: *Szabotázs* (1942)
5. Szóts István: *Emberek a havason* (1941)
6. Bánky Viktor: *Szerető fia, Péter* (1942)
7. Bánky Viktor: *Kölcsönadott élet* (1943)
8. Rodriguez Endre: *Machita* (1943)
9. Daróczy József: *Rákóczi nótája* (1943)
10. Balogh István: *Afrikai vőlegény* (1944)

Ajánlott irodalom: Balogh Gyöngyi-Király Jenő: „Csak egy nap a világ...” *A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929-1936*. Budapest: Magyar Filmintézet, 2000.
Balogh Gyöngyi-Gyürey Vera-Honffy Pál: *A magyar játékfilm története a kezdetektől 1990-ig*. Budapest: Műszaki Könyvkiadó, 2004. pp. 43-65.
Benke Attila: Hazatérések. Házasság és család válsága az 1939-45 közötti magyar családi melodramákban. *Metropolis* (2013) no. 2. pp. 28-49.

-
- Deák Tamás-Mudrák József: *Magyar hangosfilm lexikon 1931-1944*. Gödöllő: Attraktor, 2006.
- Jászberényi József: *Ma van a tegnapi holnapja – A harmincas évek magyar tömegfilmjének társadalomtörténete és létfilozófiája – 1931-1939*. Budapest: Wunderlich, 2013.
- Juhász István: *Színház a moziban*. Budapest: Atheneum Kiadó, 2002.
- Juhász István: *Kincses magyar filmtár 1931-1944*. Pomáz: Kráter Műhely Egyesület, 2007.
- Király Jenő: *Karády mítosza és mágiája*. Budapest: Háttér lap- és könyvkiadó, 1989.
- Lakatos Gabriella: A magyar félbűnfilm. Bűnügyi műfajok 1931 és 1944 között. *Metropolis* (2013) no. 2. pp. 50-66.
- Lakatos Gabriella: „Én olyan rettenetesen gyűlölöm, ahogy még nem szerettem senkit” A magyar screwball comedy 1931 és 1944 között. *Metropolis* (2014) no. 3. pp. 24-40.
- Nemeskürty István: *A képpé varázsolt idő. A magyar film története és helye az egyetemes kultúrában, párhuzamos kitekintéssel a világ filmművészetére*. Budapest: Magvető Kiadó, 1984.
- Nemeskürty István: *A meseautó utasai. A magyar filmesztétika története 1930-1948*. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1965.
- Nemeskürty István-Karcsai Kulcsár István-Kovács Mária: *A magyar hangosfilm a kezdetektől 1939-ig*. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, 1975.
- Pápai Zsolt: El nem csókolt csókok. Megjegyzések a „magyar film noir-ról” *Metropolis* (2013) no. 4. pp. 8-32.
- Sándor Tibor: *Őrségváltás. A magyar film és a szélsőjobboldal a harmincas-negyvenes években. Tanulmányok, dokumentumok*. Budapest: Magyar Filmintézet, 1992.
- Sándor Tibor: *Őrségváltás után. Zsidókérdés és filmpolitika 1938-1944*. Budapest: Magyar Filmintézet, 1997.
- Szalay Károly: *A geg nyomában*. Budapest: Magvető Könyvkiadó, 1972.
- Vajdovich Györgyi: A magyar film 1939 és 1945 között. *Metropolis* (2013) no. 2. pp. 6-10.
- Vajdovich Györgyi: Ideológiai üzenet az 1939-1944 közötti magyar filmekben. A magyar „népi film.” *Metropolis* (2013) no. 2. pp. 68-76.
- Vajdovich Györgyi: Vígjátékváltozatok az 1931-1944 közötti magyar filmben. *Metropolis* (2014) no. 3. pp. 8-22.
- Vajdovich Györgyi: Szende titkárnők, kacér milliomoslányok. Az 1931-1944 közötti magyar vígjátékok nőképe. *Metropolis* (2016) no. 4. pp. 8-22.
- Varga Balázs (ed.): *Játékfilmek – Hungarian feature films 1931-1998. Magyar filmográfia*. Budapest: Magyar Filmintézet, 1999.
- Záhonyi-Ábel Márk: Filmcenzúra Magyarországon a Horthy-korszak első évtizedében. *Médiakutató* (2012 nyár) pp. 91-101.
- Záhonyi-Ábel Márk: A magyar filmes intézményrendszer 1938-1944. *Metropolis* (2013) no. 2. pp. 12-27.
-